

ПОЯСНЮВАЛЬНІ ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
складеної за Міжнародними стандартами фінансової звітності
за 2019 рік.
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«Українська металургійна компанія.»

I. Основні відомості про Товариство:

1. **Повна офіційна назва:** Товариство з обмеженою відповідальністю «Українська металургійна компанія.» ;
2. **Код ЄДРПОУ** – 30513086;
3. **Організаційно-правова форма:** товариство з обмеженою відповідальністю;
4. **Місцезнаходження:** 61001, Україна, м.Харків, вул. Плеханівська, буд.4-А;
5. **Номер телефону:** (057) 766-20-50
6. **Дата на номер запису в Єдиному Державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців про проведення державної реєстрації:** 22.04.2011, № 1 480 145 0000 050126.
7. **Посадові особи:** Директор – Соколенко Олександр Вікторович (обраний на посаду за рішенням загальних зборів учасників Товариства з обмеженою відповідальністю «Українська металургійна компанія.», протокол БН від 17.11.2014 р.);
8. **Основні види діяльності за КВЕД:**
  - 64.92 – Інші види кредитування (основний);
  - 64.19 – Інші види грошового посередництва;
  - 64.99 – Надання інших фінансових послуг (крім страхування та пенсійного забезпечення), н. в. і. у.
9. **Розмір зареєстрованого статутного капіталу :** 549 652 501,00 грн.
Розмір сплаченого статутного капіталу: 549 652 501,00 грн.
10. **Мета:**
Метою ТОВ «Українська металургійна компанія.» є отримання прибутку.
11. **Основною (господарською) діяльністю Товариства є діяльність з надання небанківських фінансових послуг з кредитування юридичних осіб-резидентів, а також факторингова діяльність. З метою здійснення цієї діяльності Товариство має статус небанківської фінансової установи (Свідоцтво ФК №326, видане Національною комісією, що здійснює державне регулювання в сфері ринків фінансових послуг 02.08.2012 р., рішення №725 від 02.08.2012 р.). Також товариство здійснює операції з корпоративними правами та цінними паперами юридичних осіб – резидентів.**
12. **Товариство має Ліцензію на надання послуг з факторингу від 11.04.2017, та Ліцензію на надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту від 11.04.2017, термін дії яких безстроковий.**
13. **Товариство не має дочірніх підприємств, філій, представництв та будь-яких інших відокремлених підрозділів.**
14. **Економічне середовище, в якому Товариство проводить свою діяльність, продовжує бути нестабільним.**
Економіка України схильна до впливу ринкових коливань і зниження темпів економічного зростання у світовій економіці. На сьогоднішній день економіка України переживає важкий етап економічної та політичної кризи.
Відповідно до програми розвитку фінансового сектору, в Україні має функціонувати система, котра здатна забезпечувати сталий розвиток за рахунок ефективного перерозподілу фінансових ресурсів в економіці на основі розбудови повноцінного ринкового конкурентоспроможного середовища. При цьому реформи українського фінансового сектору мають відбуватися згідно з міжнародними стандартами. Перший крок у цьому напрямку зроблений з прийняттям Закону України №1069-2 «Про внесення змін до деяких

законодавчих актів України щодо вдосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг». Ухвалений Закон передбачає так званий «спліт», тобто розподіл повноважень з регулювання фінансового ринку між Національним банком України та Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку і, відповідно, ліквідацію Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. Метою впровадження таких реформ є скорочення кількості регуляторних і контролюючих органів на ринках небанківських фінансових послуг. Відтак, НБУ отримає повноваження здійснювати нагляд за діяльністю страхових, лізингових, фінансових компаній, кредитних спілок, ломбардів та бюро кредитних історій, а НКЦПФР регулюватиме недержавні пенсійні фонди та фонди фінансування будівництва. Даний законодавчий акт передбачає перехідний період, який триватиме до 1 липня 2020 року, при цьому до 30 червня 2020 року включно регулюванням ринку як і раніше займатиметься Нацкомфінпослуг.

Протягом останніх років НБУ було проведено ряд реформ, в результаті яких банківський сектор України став докапіталізований та вийшов на прибутковий рівень. У цьому контексті ухвалення Закону про «спліт» дозволить Нацбанку продовжити реформу фінансової системи держави, поширюючи вимоги щодо прозорості, надійності та ефективності й на небанківський фінансовий сектор. Розподіл повноважень з регулювання фінансового ринку між НБУ та НКЦПФР є однією з умов меморандуму, підписаного між Україною та Міжнародним валютним фондом наприкінці 2018 року щодо подальшої співпраці у рамках реалізації кредитної програми «stand-by».

За останні роки Україна зробила також декілька важливих кроків в області цифрової економіки для стимулювання економічного зростання та добробуту суспільства. Прогрес у цьому напрямку, безумовно, буде визначатись не тільки правильністю обраних стратегічних орієнтирів, тактикою і темпами реалізації дорожньої карти їх втілення, нормативно-правовою зрілістю та інфраструктурною готовністю, але також цифровою конвергенцією. Безумовними інноваційними лідерами ринку фінансових послуг є банки, моделі яких, з розвитком цифрових технологій, еволюційно змінюються, проблематика цифрової конвергенції виходить за рамки суто технічного контенту. Цифрова конвергенція стає все більше визначальною для структури і діалектики трансформації сучасного ринку фінансових послуг, створюючи умови для зростання його цифрової продуктивності, розширення можливостей і зміни поведінки споживачів фінансових послуг, формуючи новий тип споживачів, де переважає цифровий профіль, збільшення синергічних ефектів для всіх суб'єктів ринку фінансових послуг.

Актуальними питаннями на сьогодні залишається недостатнє використання потенціалу ринку інвестиційних послуг. На ринку залишається недорозвинуті інституції інвестування і як наслідок – галузь не має можливості у повній мірі отримувати вигоду, результатом чого є зменшення чистого прибутку кінцевих інвесторів.

В умовах сьогодення фінансова стійкість підприємства формується під впливом ряду факторів внутрішнього і зовнішнього середовища які, прямо чи опосередковано, впливають на діяльність підприємства. До факторів зовнішнього середовища можна віднести регіональний, національний і міжнародний. До числа регіональних факторів відносяться рівень підтримки підприємництва в регіоні, наявність спеціальних економічних зон тощо. Не менш важливими є національні фактори розвитку і фінансового середовища суб'єкта економіки, а саме стійка економічна ситуація в країні, рівномірний розвиток усіх секторів економіки, рівень законодавчого забезпечення ефективного функціонування бізнесу. До числа зовнішніх факторів міжнародного характеру належать: поширення інтернет-технологій; нестабільність розвитку національних економік, у тому числі через кризові явища, висока волатильність фондового ринку.

Зовнішні фактори, що впливають на фінансову стійкість підприємства, характеризують економічні умови ведення господарської діяльності, тож якщо економіка знаходиться в нестабільному стані, то це відбивається і на стані окремої господарської одиниці.

Розвиненість фінансового ринку України залишається низькою порівняно з іншими країнами. Основними причинами цього, на думку сучасних дослідників, є політична та фінансова нестабільність у країні, недосконалість законодавства та низька ефективність системи державного контролю, що підриває довіру населення до державних інститутів, банківської системи, фінансового ринку, а також те, що більшість українців не мають необхідних знань та досвіду економічно грамотного розпорядження тимчасово вільними коштами в умовах ринкової економіки. Усе це знижує ліквідність і ефективність функціонування фінансового ринку.

Передбачити всі тенденції, які можуть впливати на фінансовий сектор та інші галузі економіки, а також те, який вплив (за наявності такого) вони можуть мати на майбутній фінансовий стан Товариства, наразі не можливо. Керівництво впевнене, що воно вживає всіх необхідних заходів для забезпечення стабільної діяльності та розвитку Товариства.

II. Основа надання інформації

Основою надання фінансової звітності є Міжнародні стандарти фінансової звітності (надалі за текстом – МСФЗ), міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (надалі за текстом – МСБО) та тлумачення, розроблені Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності, та викладені на сайті Мінфіну України.

Фінансова звітність за Міжнародними стандартами фінансової звітності складена на основі фінансової звітності складеної відповідно до Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (П(С)БО) та на основі бухгалтерських записів, із застосуванням коригувань, обумовлених необхідністю перекваліфікації окремих статей активів та зобов'язань з метою достовірного представлення інформації за МСФЗ.

При підготовці фінансової звітності за МСФЗ ТОВ «Українська металургійна компанія.» робить оцінки та припущення, які мають вплив на визначення сум активів та зобов'язань, визначення доходів та витрат звітного періоду, розкриття умовних активів та зобов'язань на дату підготовки фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та тлумаченнях, розроблених Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності. Оцінки та припущення, зроблені управлінським персоналом, стосуються резерву на покриття збитків від сумнівної дебіторської заборгованості та можливого дефолту боржників, визначення справедливої вартості фінансових активів, вартості фінансових інвестицій, орендних активів та зобов'язань⁹

Фінансова звітність за 2019 рік, що подається Товариством, є фінансовою звітністю, повністю складеною за МСФЗ.

III. Основи облікової політики та складання звітності складеної за МСФЗ

Основні принципи облікової політики за МСФЗ ТОВ «Українська металургійна компанія.» затверджені наказом №1-бух від 03.01.2017 р., зі змінами 2018р. пов'язаними з введенням нових стандартів, які впливають на фінансову звітність Товариства.

Фінансова звітність за МСФЗ за 2019 рік складена за формами, затвердженими Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", та включає:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2019р.
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за рік 2019р,
- Звіт про рух грошових коштів за формою, складений за прямим методом, за 2019р,
- Звіт про власний капітал, за рік 2019р.

Валютою фінансової звітності за МСФЗ є грошова одиниця України – гривня, одиниця виміру - тис. грн.

3.1.Нові і змінені стандарти й інтерпретації

Нові і змінені стандарти та інтерпретації, затверджені Радою з МСФЗ та Комітетом з тлумачень Міжнародної фінансової звітності, що є обов'язковими для застосування у звітних періодах, що починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати.

Товариство не застосовувало ці стандарти та тлумачення до початку їх обов'язкового застосування.

Зміни які є частиною щорічного удосконалення МСФЗ за період 2015 - 2017 рр. та які вступають в силу саме з 01.01.2019.

1) Уточнення до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу» та МСФЗ 11 «Спільна діяльність».

Так, в МСФЗ 3 тепер міститься вимога повторної оцінки частки в бізнесі за умов, коли суб'єкт господарювання отримує контроль над таким бізнесом, що є спільною операцією. Зазначена вимога пов'язана з позиціонуванням такої угоди, як поетапного об'єднання бізнесу. Замість цього в МСФЗ 11 робиться уточнення щодо спільного контролю: коли підприємство отримує спільний контроль над бізнесом, що є спільною операцією, підприємство не проводить повторну оцінку раніше визнаної частки в цій компанії, а саме:

- Якщо одна компанія отримує контроль над іншою компанією, класифіковану як спільні операції (тобто, спільні операції стають дочірньою компанією), то материнська компанія переоцінює раніше належну їй частку участі в дочірній компанії.

- Якщо компанія отримує спільний контроль над іншою компанією, класифіковану як спільні операції, то інвестор не переоцінює раніше належну йому частку участі в спільних операціях.

2) Незначних трансформацій зазнало МСБО 12 «Податки на прибуток». Зокрема, § 52В зі стандарту виключений, разом з тим його основна ідея переміщена в § 52А. Так, податкові наслідки доходу в формі дивідендів визнають тоді, коли визнають зобов'язання виплатити дивіденди. Це твердження застосовують до всіх податкових наслідків дивідендів, а не тільки до ситуацій, в яких існують різні ставки податку для розподіленого і нерозподіленого прибутку.

3) Зміни внесені в МСБО 23 «Витрати на позики» в частині витрат на позики, які підлягають капіталізації, і безпосередньо стосуються § 14. Зміни уточнюють: якщо будь-які конкретні позики залишаються непогашеними після того, як відповідний актив буде готовий до його очікуваного використання або продажу, це запозичення стає частиною коштів, які суб'єкт господарювання в цілому запозичує, при розрахунку ставки капіталізації на загальні позики. Що стосується інших важливих оновлень в сфері МСФЗ, то з 01.01.2019 вступають в силу окремі зміни до МСФЗ 9, МСБО 28, МСБО 19.

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»

12.10.2017 Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку опублікувала документ «Дострокове погашення з негативним відшкодуванням (Зміни до МСФЗ 9)», в якому розглянуте питання про те, як в МСФЗ 9 класифіковані окремі фінансові активи, що підлягають достроковому погашенню. В даному випадку умова SPPI (платежі виключно основної суми і відсотків) може не виконуватися, адже виникає так званий прибуток від дострокового погашення (для позичальника) і негативне відшкодування для кредитора.

Комітет з тлумачення МСФЗ переконався, що використання амортизованої вартості може надати корисну інформацію в таких випадках і, з огляду на наведені ним аргументи, Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку розглянула можливість внесення змін. За результатами розгляду зроблено виняток щодо таких фінансових активів.

Отже, зараз МСФЗ 9 дозволяє підприємствам оцінювати фінансові активи, що підлягають достроковому погашенню з так званим негативним відшкодуванням, за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід замість оцінки за справедливою вартістю через прибуток і збитки.

Остаточні поправки також містять роз'яснення щодо обліку зміни або заміни фінансового зобов'язання, яке оцінюється за амортизованою вартістю і не призводить до анулювання такого фінансового зобов'язання. Рада роз'яснює, що суб'єкт господарювання визнає будь-яке

коригування амортизованої вартості фінансового зобов'язання, що виникає в результаті зміни або заміни, в прибутку чи збитку на дату таких змін.

Зазначені зміни повинні застосовуватися ретроспективно. Дострокове застосування дозволено (наприклад, одночасно з початком застосування МСФЗ 9 з 01.01.2018).

МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства»

12.10.2017 Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку також опублікувала уточнення «Довгострокові частки участі в асоційованих та спільних підприємствах (Зміни до МСБО (IAS) 28)». Цей документ став своєрідною відповіддю на питання, що залишався незрозумілим для деяких зацікавлених сторін. Зокрема, МСФЗ 9 виключає зі сфери застосування частки участі в асоційованих та спільних підприємствах, які обліковуються згідно з МСБО 28. Опублікованими уточненням Рада роз'яснює, що підприємство застосовує МСФЗ 9 до довгострокових часток участі в асоційованому або спільному підприємстві, за якими не застосовується метод участі в капіталі, зміни супроводжуються наочним прикладом. Зміни повинні застосовуватися ретроспективно, але передбачені і перехідні вимоги, подібні вимогам МСФЗ 9

МСБО 19 «Виплати працівникам»

Зміни від 07.02.2018 уточнюють вимоги до визначення витрат підприємства на пенсійні програми на випадок, коли вносяться зміни в такі програми з визначеними виплатами, як результат, відбувається скорочення програми і здійснюються розрахунки за цією програмою.

Відповідні пояснення опубліковані в документі під назвою «Внесення змін до програми, скорочення або здійснення розрахунків (Зміни до МСБО (IAS) 19)». Це питання розглядалося разом з правками до КТФМЗ 14, але поки що опубліковані і вступають в силу тільки зміни до МСБО 19.

За новими вимогами, коли відбувається зміна програми, скорочення або здійснення розрахунків, необхідно переоцінити чисті активи (зобов'язання) підприємства за визначеними виплатами. Для чого повинні використовуватися нові припущення при проведенні переоцінки з метою визначення вартості поточного обслуговування і чистого відсотка на залишок за звітний період після зміни програми.

КТМФЗ 23 «Невизначеність щодо розрахунку податку на прибуток»

Видання тлумачення відбулося 07.06.2017, а його запланована дата вступу в силу - 01.01.2019.

КТМФЗ 23 є тлумаченням до МСБО 12 «Податки на прибуток». КТМФЗ 23 доречно застосовувати до всіх ситуацій, пов'язаних з невизначеністю з приводу того, чи є розрахунок податку на прибуток прийнятним з точки зору чинного податкового законодавства.

Ключові ідеї КТМФЗ 23 полягають в наступному:

1) підприємство зобов'язане використовувати судження, щоб визначити, чи слід розглядати кожен податкову ситуацію (трактування) незалежно один від одного, чи слід розглядати деякі податкові ситуації спільно. Рішення повинно ґрунтуватися на тому, який підхід забезпечує найкращі прогнози щодо усунення невизначеності;

2) підприємство повинно припустити, що податковий орган, який має право перевіряти будь-які звітні суми, перевірить ці суми і буде мати повне уявлення щодо всієї необхідної інформації. Тільки в цьому випадку враховується вплив невизначеності;

3) підприємство розглядає, чи є ймовірним, що відповідний орган погодиться з кожним податковим підходом або групою податкових підходів, які використовувала компанія або планує використовувати в процесі подання податку на прибуток. За результатами цього розгляду можливі два варіанти подальших дій:

- якщо підприємство робить висновок, що існує ймовірність прийняття певного податкового підходу, необхідно визначити оподатковуваний прибуток (податковий збиток), податкові бази, невикористані податкові збитки, невикористані податкові пільги або ставки податку відповідно до цього підходу;

• якщо підприємство робить висновок, що відсутня ймовірність прийняття певного податкового підходу, при визначенні оподаткованого прибутку (податкового збитку), податкових баз, невикористаних податкових збитків, невикористаних податкових пільг і ставок податку необхідно використовувати один з методів:

1) найбільш імовірною суми, або

2) очікуваної вартості (середньозважена вартість всіх можливих значень). Рішення повинно ґрунтуватися на тому, який метод забезпечує найкращі прогнози стосовно рішення невизначеності.

При першому застосуванні цього Тлумачення необхідно використовувати ретроспективний підхід:

• шляхом визнання кумулятивного ефекту від первісного застосування як коригування залишку нерозподіленого прибутку або інших відповідних компонентів власного капіталу на початок звітного періоду, в якому підприємство вперше застосовує ці вимоги, без коригування порівняльної інформації; або

• з перерахунком всієї порівняльної інформації, якщо це можна реалізувати без використання суджень постфактум.

МСФЗ 16 «Оренда»

МСФЗ 16 опублікований 13.01.2016. Передбачається, що з 01.01.2019 він замінює:

• МСБО 17 «Оренда»;

• КТМФЗ 4 «Визначення, чи містить угода оренду»;

• ПКТ-15 «Операційна оренда: заохочення»;

• ПКТ-27 «Оцінка суті операцій, що мають юридичну форму угоди про оренду».

Відповідно до нового стандарту МСФЗ 16 «Оренда», договір в цілому або його окремі компоненти є договором оренди, якщо за цим договором передається право контролювати використання ідентифікованого активу протягом певного періоду в обмін на відшкодування. Стандарт охоплює ряд важливих питань ідентифікації договорів оренди, відображення відносин оренди в обліку орендаря (визнає актив у формі права користування та зобов'язання по оренді), орендодавця (класифікує оренду на операційну і фінансову), особливостей суборенди і модифікації орендних відносин. Що стосується особливостей переходу, то орендар застосовує цей стандарт, до своєї оренди, одним з двох способів:

• ретроспективно до кожного попереднього звітного періоду, представленого із застосуванням МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»; або

• ретроспективно з кумулятивним перерахунком застосування МСБО 17 згідно з §§ В7 - В13 МСФЗ 16.

Перспективне застосування не передбачено.

Орендодавець, як правило, не повинен здійснювати жодних коригувань при переході на цей стандарт для оренди, в якій він є орендодавцем, і повинен враховувати таку оренду, застосовуючи цей стандарт з дати першого застосування (виняток - проміжний орендодавець).

Нові стандарти, що набудуть чинності з 1 січня 2021 року.

МСФЗ 17 «Страхові контракти» застосовується до першої річної фінансової звітності за період, що починається з або після 1 січня 2021 року та замінює МСФЗ 4 «Страхові контракти». МСФЗ 17 буде застосовуватись до всіх видів договорів страхування (тобто страхування життя та страхування, відмінне від страхування життя, пряме страхування і перестраховання), незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій і фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. Основна мета МСФЗ 17 полягає в наданні моделі обліку договорів страхування, яка є більш ефективною і послідовною для страховиків.

У відповідності до МСФЗ 17, компаніям необхідно буде застосовувати модель поточної оцінки, яка 5 передбачає здійснення переоцінки в кожному звітному періоді. Контракти будуть оцінюватися із застосуванням таких елементів, як:

- дисконтовані грошові потоки, зважені з врахуванням ймовірності;
- коригування на очевидний ризик;
- сервісна маржа за контрактом, яка уявляє собою незароблений прибуток за контрактом, який визнається рівномірно.

Стандарт дозволяє обирати між визнанням змін в ставках дисконтування у звіті про прибутки та збитки або безпосередньо у складі іншого сукупного доходу. Вибір буде відображати те, як страхові компанії будуть обліковувати свої фінансові активи у відповідності до МСФЗ 9. Дозволяється використання спрощеного методу розподілу премії для зобов'язань за короткостроковими контрактами для страхових компаній, які не займаються страхуванням життя. Передбачена модифікація загальної моделі оцінки для деяких договорів страхування життя, в яких передбачено участь страхувальників в розподілі доходу від базових активів. Облік виручки буде зіставним з положеннями МСФЗ 15, окрім депозитних складових. Розрахунок буде здійснюватися на більш низькому рівні деталізації порівняно з тим, що страхові компанії використовують на даний час

3.2. Визнання доходів і витрат

Дохід - це валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає в ході звичайної діяльності компанії, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників власного капіталу.

Доходи Товариства визнаються на основі принципу нарахування, коли існує впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигід, а сума доходу може бути достовірно визначена.

Дохід Товариства від операцій з фінансовими інструментами, що утримуються для продажу, визнається відповідно до МСФЗ 9 внаслідок зміни справедливої вартості фінансового інструменту.

Дохід від продажу фінансових інструментів, інвестиційної нерухомості або інших активів визнається у прибутку або збитку в разі задоволення всіх наведених нижче умов:

- Товариство передало покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані з власністю на фінансовий інструмент, інвестиційну нерухомість або інші активи;
- за Товариством не залишається ні подальша участь управлінського персоналу у формі, яка зазвичай пов'язана з правом володіння, ні контроль за проданими фінансовими інструментами, інвестиційною нерухомістю або іншими активами;
- суму доходу можна достовірно оцінити;
- існує ймовірність, що до Товариства надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією;
- можна достовірно оцінити витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією.

Дохід від надання послуг відображається в момент виникнення незалежно від дати надходження коштів і визначається в залежності від ступеня завершеності операції з надання послуг на звітну дату.

Витрати визнаються у звіті про прибутки і збитки Товариства, коли виникає зниження майбутніх економічних вигід, які пов'язані із зменшенням активів, амортизації чи збільшенням зобов'язань, які можуть бути надійно оцінені, і результатом чого є зменшення чистих активів, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасників.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки на основі прямого зв'язку між понесеними витратами і доходами конкретних статей доходу за умови відповідності визначенню та одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів. Витрати негайно визнаються у звіті про прибутки та збитки коли видатки не надають майбутніх економічних вигід або тоді і тією мірою, якою майбутні економічні вигоди не

відповідають або перестають відповідати визнанню як активу у звіті про фінансовий стан. Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки також у тих випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу.

Витрати, пов'язані з використанням активів, наприклад, знос і амортизація, визнаються в звітних періодах, в яких були отримані економічні вигоди, пов'язані з цими об'єктами. Визначення фінансового результату та величини нерозподіленого прибутку (непокритих збитків) проводиться щоквартально.

3.2.1. Визнання та оцінка фінансових інструментів

ТОВ «Українська металургійна компанія.» визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у балансі, тоді і тільки тоді, коли воно стає стороною контрактних положень щодо фінансового інструменту.

Для управління борговими інструментами, включаючи дебіторську заборгованість за основною діяльністю, Товариство використовує три бізнес-моделі, які є основою для класифікації та оцінки фінансових інструментів:

- 1) Бізнес-модель, метою якої є утримання активів для одержання договірних грошових потоків.
- 2) Бізнес-модель, мета якої досягається як шляхом одержання договірних грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів.
- 3) Бізнес-модель до якої фінансові активи відносяться за залишковим принципом (що фактично означає, що Товариство утримує актив для продажу).

Товариство визнає такі категорії активів: активи, що оцінюються за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Для покриття збитків від знецінення фінансових активів, створюється резерв, сума якого згідно МСФЗ 9, визначається з застосуванням моделі очікуваних кредитних збитків.

Визнання, класифікація та оцінка фінансових зобов'язань відбувається згідно МСФЗ 9.

3.2.2. Класифікація і оцінка фінансових інструментів

Класифікація здійснюється при початковому визнанні активу та залежить від бізнес-моделі управління фінансовими активами, яку використовує Товариство, а також від параметрів грошових потоків від цих інструментів.

Для усіх нових фінансових інструментів, Товариством проводиться Тест класифікації фінансових інструментів відповідно до МСФЗ 9 (тест на відповідність критерію, виключно виплат основної суми боргу і процентів), з метою оцінки, чи являють собою платежі, виключно виплати основної суми боргу та процентів. Тестування фінансових активів проводиться шляхом аналізу договірних умов по кожному фінансовому інструменту, інформації про операції щодо управління такими активами в минулому та очікування щодо проведення операцій в майбутньому, з метою отримання відповідних доказів стосовно досягнення обраної/(заявленої) мети управління фінансовими активами та, зокрема, того, як саме відбувається реалізація грошових потоків.

Фінансові активи, класифікуються та управляються Товариством за наступними бізнес-моделями:

- Бізнес-модель, метою якої є утримання активів для одержання договірних грошових потоків - стосується дебіторської заборгованості (короткострокової, довгострокової) по основній діяльності, з надання фінансових позик, фінансової допомоги, дебіторської заборгованості придбаної за договорами факторингу, або за договорами переуступлення права вимоги, що утримується для отримання, передбачених

договором грошових потоків. Товариство не здійснювало раніше і не планує здійснювати продаж цих активів. Така дебіторська заборгованість обліковується за амортизованою вартістю;

- *Бізнес-модель, мета якої досягається як шляхом одержання договірних грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів* - стосується частки участі у капіталі інших компаній – корпоративні права. Товариство на свій розсуд зробило вибір визнавати прибутки чи збитки від змін справедливої вартості через інший сукупний дохід (без перенесення на прибуток чи збиток в момент продажу) Резерв під збитки також відображається у сукупному доході;
- *Бізнес-модель, мета якої досягається шляхом продажу фінансових активів* - стосується портфелю поточних інвестицій, що складається з цінних паперів, які утримуються для перепродажу – боргові цінні папери (векселі), акції та обліковується за справедливою вартістю.

Інвестиції в фінансові інструменти (цінні папери), класифіковані ТОВ «Українська металургійна компанія.» як утримувані для продажу, щодо яких відсутня відкрита інформація оцінюються за вартістю, яка визначається за судженням керівництва ТОВ «Українська металургійна компанія.», виходячи з внутрішньо генерованої інформації та досвіду. Управлінський персонал визнає той факт, що справедлива вартість, у такому випадку, не може бути надійно оцінена та, у разі необхідності, залучає зовнішнього незалежного оцінювача.

В класифікації та оцінці фінансових зобов'язань, в тому числі кредиторській заборгованості за основною діяльністю, Товариство керується положеннями МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Усі зобов'язання поділяються на поточні та непоточні (короткострокові та довгострокові) зобов'язання. Товариство визнає зобов'язання, які виникли внаслідок фактичного придбання активів, послуг та майбутні зобов'язання.

Поточні зобов'язання визнаються за умов коли погашення цього зобов'язання очікується в ході нормального операційного циклу. Якщо тривалість такого циклу не можна чітко виміряти, припускається, що вона становить 12 місяців це зобов'язання підлягає погашенню протягом 12 місяців після закінчення звітного періоду; відсутня можливість відстрочити погашення зобов'язання протягом як мінімум 12 місяців після закінчення звітного періоду. У цілому до поточних зобов'язань у діяльності підприємства належать розрахунки з:

- постачальниками і підрядниками,
- фінансовими установами,
- працівниками за короткостроковими виплатами, які підлягають сплаті в повному обсязі протягом 12 місяців після закінчення періоду, у якому працівники надають відповідні послуги,
- бюджетом, за зобов'язаннями по соціальному страхуванню.

До довгострокових зобов'язань належать розрахунки з:

- Фінансовими установами за отримані займи,
- Орендодавцями за орендними платежами.

Довгострокові та короткострокові зобов'язання в Товаристві, обліковуються за амортизованою вартістю.

Поточна (короткострокова) заборгованість первинно оцінюється за історичною собівартістю, тобто фактичною сумою грошових коштів чи їх еквівалентів, що, як очікується, буде сплачена з метою погашення зобов'язання в ході звичайної діяльності.

Довгострокові зобов'язання відображаються за теперішньою дисконтованою вартістю майбутнього чистого вибуття грошових коштів, що, як очікується, будуть необхідні для погашення зобов'язань у ході звичайної діяльності.

Ефект від дисконтування короткострокових фінансових зобов'язань визнається неістотним, довгострокові зобов'язання дисконтуються із використанням ефективної процентної ставки, причому процентні витрати визнаються на основі фактичної дохідності,

якщо інше не передбачено контрактом.

Орендні зобов'язання.

Станом на дату початку оренди, відповідно до МСФЗ 16 «Оренда», Товариство як орендар оцінює орендне зобов'язання за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на таку дату. Орендні платежі дисконтуються, з застосуванням припустимої ставки відсотка в оренді, якщо таку ставку можна легко визначити. Якщо таку ставку не можна легко визначити, то застосовується ставка додаткових запозичень орендаря.

На дату початку оренди, орендні платежі, що включаються в оцінку орендного зобов'язання, складаються з наведених нижче, платежів за право використання базового активу протягом строку оренди, які не були сплачені на дату початку оренди, а саме:

а) фіксовані платежі, за вирахуванням будь-яких стимулів до оренди, що підлягають отриманню;

б) змінні орендні платежі, які залежать від індексу чи ставки, первісно оцінені з використанням такого індексу чи ставки на дату початку оренди,

в) сум, що, як очікується, будуть сплачені орендарем за гарантіями ліквідаційної вартості;

г) ціну виконання можливості придбання, якщо орендар обгрунтовано впевнений у тому, що він скористається такою можливістю; та

г) платежі в рахунок штрафів за припинення оренди, якщо строк оренди відображає реалізацію орендарем можливості припинення оренди.

Після дати початку оренди, орендне зобов'язання оцінюється Товариством шляхом:

а) збільшення балансової вартості на нараховані процентні витрати за орендним зобов'язанням;

б) зменшення балансової вартості на суму здійснених орендних платежів.

Інші фінансові зобов'язання, інші запозичені кошти та інші зобов'язання, первісно оцінюються за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат на здійснення операції.

3.2.3. Знецінення

Товариство застосовує методологію розрахунку резервів на покриття очікуваних збитків, згідно МСФЗ 9, яка передбачає розраховувати очікувані кредитні збитки, незалежно від ознак знецінення, на основі три-етапної моделі оцінки знецінення:

1 етап – залишки активів, кредитний ризик яких значно не збільшився після початкового визнання. Очікувані кредитні збитки визначаються, виходячи з вірогідного дефолту протягом 12 місяців (12-місячні збитки);

2 етап – залишки активів, кредитний ризик яких значно зріс після початкового визнання, але які не мають ознак знецінення. Очікувані кредитні збитки визначаються, виходячи з вірогідності дефолту протягом всього строку контракту (збитки за весь термін життя);

3 етап – залишки активів з об'єктивними ознаками знецінення.

Для кожної дебіторської заборгованості, що утримується для погашення та оцінюється за амортизованою вартістю, на звітну дату розраховується резерв під очікувані кредитні збитки.

Для розрахунку резервів для покриття збитків: - вірогідність дефолту по довгостроковій дебіторській заборгованості, з урахуванням строків очікуваного погашення за договором, визначена за весь термін життя активу; - по короткостроковій заборгованості, резерв розраховувався на основі очікуваних кредитних збитків, пов'язаних з вірогідністю дефолту протягом наступних дванадцяти місяців.

Очікувані кредитні збитки, по зазначеній вище дебіторській заборгованості, на звітну дату розраховуються на підставі тестування, за результатами якого визначається коефіцієнт дефолту. Розроблений тест включає питання: регулярності проведених операцій; необхідності санкціонування угод вищим управлінським персоналом; наявності, в договорі,

умов про сплату відсотків за користування позикою; графіку погашення платежів; санкцій за порушення умов договору; модифікації договору; наявний досвід непогашення заборгованості; наявності податкових боргів, судових розглядів та рішень про стягнення боргів (використовуючи відкриту доступну інформацію); котирування цінних паперів боржника на активному ринку, з урахуванням прогнозованої інформації, що була доступною на дату оцінки та інші.

Фінансові активи - кредитні заборгованості позичальників банків, придбані за факторинговими угодами та переуступлення права вимоги, згідно до МСФЗ 9, відповідають визначенню придбаного або створеного кредитно-знеціненого фінансового активу, значна частина цих активів має об'єктивні ознаки знецінення. Резерв під знецінення розраховувався на основі інформації про стан процедури банкрутства/припинення боржника, судження управлінського персоналу про ймовірність отримання боргів, включаючи очікувані надходження від стягнення на заставне майно, та зміни очікуваних кредитних збитків за весь термін життя активу.

3.2.4 Вплив застосування МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда»

З 01.01.2019 року Товариство застосовує МСФЗ 16 «Оренда» до всіх видів оренди, крім передбачених стандартом виключень.

МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда» є обов'язковим до застосування для фінансового року, що починається 1 січня 2019 року, відтак інформація по договорах оренди повинна бути «станом на» та «за період», що закінчився 31/12/2019, а також відповідні дані за порівнюваний період — 2018 рік та станом на 31/12/2018 року.

При першому застосуванні стандарту, підприємство мало можливість оцінити діючі договори оренди на предмет того, чи є вони договорами оренди або містять компонент договору оренди, та як орендар, застосувати МСФЗ 16:

1) Ретроспективно до кожного попереднього звітного періоду, який розкривається (фінансовий рік 2018), застосовуючи IAS 8, або скористатись
2) Модифікованим підходом, та визнати кумулятивний ефект у вигляді коригування на 01.01.2019р. від початку застосування IFRS 16 тобто, з 01.01.2019р. згідно IFRS дані не перераховуються.

Оцінивши діючі договори операційної оренди приміщень, управлінський персонал дійшов висновку, що договори відповідають критеріям оренди. Висновок зроблено на підставі того що зазначені договори передають право контролювати користування ідентифікованим активом протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію. Строк оренди визначено як невідмовний період оренди з урахуванням періодів, якими охоплюється можливість продовження оренди. Управлінський персонал, припускає високу ймовірність що така можливість буде реалізована протягом наступних 7 років. Для такого припущення, управлінським персоналом брались до уваги всі відповідні факти та обставини, які створюють економічний стимул Товариству, як орендарю скористатися можливістю продовжити оренду чи не скористатися можливістю припинити дію оренди, та стимул орендодавцю продовжити надання приміщення в оренду. Управлінський персонал також прийняв рішення не розмежовувати компоненти, що не пов'язані з орендою та оренди, а натомість обліковувати як єдиний компонент оренди.

Дія договорів операційної оренди, наприкінці 2018р. пролонгована на 2019р., тобто зміни діючих договорів відбулися станом на 01.01.2019р., тож з метою застосування МСФЗ 16, Товариство скористалось спрощенням та застосувало вимоги МСФЗ 16.9-11 як до оренди нових чи змінених договорів станом «на» та «після» 01.01. 2019 року.

Товариство, разово показує кумулятивний ефект від застосування МСФЗ 16 - коригування на 01.01.2019р., тобто від початку застосування МСФЗ 16. Дані ретроспективно не перераховуються, а натомість в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності визнається:

1) зобов'язання по оренді за договорами, які раніше визнавались як договори операційної оренди згідно МСБО 17 «Оренда», за теперішньою вартістю несплачених орендних платежів дисконтованих по ставці можливого запозичення додаткових коштів орендаром на 01.01.2019р.

2) актив у формі права користування на дату первісного визнання для оренди, яка раніше була операційною орендою згідно МСБО 17, за первісною вартістю яка дорівнює зобов'язанням з оренди.

Нижче у примітках надана інформація щодо впливу на статті фінансової звітності введення МСФЗ 16 станом на 1 січня 2019 року.

3.3. Основні засоби

До складу основних засобів Компанія відносить матеріальні активи, які:

а) утримують для використання у здійсненні основної діяльності з надання фінансових послуг, оренди та адміністративних цілей, які використовуватимуться, за очікуванням, протягом більше одного року (операційного періоду).

Первісна вартість – це сума сплачених грошових коштів чи їх еквівалентів або справедлива вартість іншої форми компенсації, наданої для отримання активу на час його придбання або створення.

Балансова вартість – це сума за якою актив визнають після вирахування будь-якої суми накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення його корисності.

Модель переоцінки не застосовується.

Ліквідаційна вартість активу – це попередньо оцінена сума, що її суб'єкт господарювання отримав би на поточний час від вибуття активу після вирахування всіх попередньо оцінених витрат на вибуття, якщо актив є застарілим та перебуває в стані, очікуваному по закінченні строку його корисної експлуатації.

Амортизація нараховується прямолінійним методом, починаючи з моменту, коли об'єкт став придатним до експлуатації. Строки корисної експлуатації по групах основних засобів та інших необоротних активів такі:

Земля	Не амортизується
Будівля	50 років
Машини та обладнання	7 років
Транспортні засоби	5 років
Меблі та офісне обладнання	3 роки
Покращення орендованих основних засобів	Залежно від строку оренди
Необоротні активи для продажу	Не амортизується
Інші необоротні активи у формі прав користування орендованим майном	Залежно від очікуваного терміну оренди
Інші	3 роки

Товариство визнає активи у формі права користування орендованим майном.

Собівартість активу з права користування складається з:

а) суми первісної оцінки орендного зобов'язання (теперішня вартість орендних платежів не сплачених на дату визнання);

б) будь-яких орендних платежів, здійснених на, або до дати початку оренди, за вирахуванням отриманих стимулів до оренди;

в) будь-які первісні прями витрати, понесені орендарем; та

г) оцінку витрат, які будуть понесені орендарем у процесі демонтажу та переміщення базового активу, відновлення місця, на якому він розташований, або відновлення базового активу до стану, що вимагається умовами оренди, окрім випадків, коли такі витрати здійснюються з метою виробництва запасів. Орендар несе зобов'язання за такими витратами або до дати початку оренди, або внаслідок використання базового активу протягом певного періоду.

Після дати початку оренди актив з права користування майном, оцінюється застосовуючи модель собівартості.

Амортизація активів у формі права користування орендованим майном проводиться на прямолінійній основі, у строк, залежно від очікуваного терміну оренди. Результат вибуття або продажу основних засобів відноситься до складу доходів або витрат Компанії.

Залишки основних засобів станом на 31.12.2019р 135тис грн., які складаються з:

- Комп'ютерна техніка – 26,2 тис. грн.,
- Активи з права користування орендованим майном 109, 4 тис. грн..

Активи з права користування орендованим майном відображені у Балансі станом на 31.12.2019р. у графі на початок та кінець звітного періоду, відповідно до вимог МСФЗ 16.

3.4. Нематеріальні активи

Нематеріальний актив – немонетарний актив, який не має фізичної субстанції та може бути ідентифікований. Нематеріальний актив Компанії слід визнавати, якщо і тільки якщо:

а) є ймовірність того, що майбутні економічні вигоди, які відносяться до активу, надходять до суб'єкта господарювання; та

б) собівартість активу можна достовірно оцінити.

Первісною оцінкою нематеріальних активів є собівартість їх оприбуткування.

Після визнання активом, об'єкт нематеріальних активів слід обліковуватися за його собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності.

Суму нематеріального активу з визначеним строком корисної експлуатації, що амортизується, слід розподіляти на систематичній основі протягом строку його корисної експлуатації. У випадку відсутності можливості визначити строк корисної експлуатації нематеріального активу, цей строк визначається як 10 років з моменту придатності активу до використання.

Нематеріальні активи з невизначеним строком корисної експлуатації (безстрокові), не підлягають амортизації а оцінюються на дату звітності за справедливою вартістю.

Станом на звітну дату на балансі ТОВ «Українська металургійна компанія.» обліковуються ліцензії, видані Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, які відповідають вищезазначеним критеріям визнання, тобто мають безстроковий термін дії:

- Ліцензія на надання послуг з факторингу, з початком дії від 11.04.2017,
- Ліцензія на надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту з початком дії від 11.04.2017.

Справедлива вартість ліцензій на звітну дату визнана на рівні плати за отримання ліцензії. Плата за видачу ліцензії встановлена статтею 14 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», а саме: за видачу ліцензії справляється разова плата в розмірі одного прожиткового мінімуму, виходячи з розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що діє на день прийняття органом ліцензування рішення про видачу ліцензії, якщо інший розмір плати не встановлений законом. Станом на 01.12.2019р. плата за отримання ліцензії становить 2102 грн. Амортизація по вищезазначеним ліцензіям не нараховується.

Залишки нематеріальних активів станом на 31.12.2019р. - 26,0 тис грн., які складаються з:

- ліцензій - 4,2 тис. грн.
- програмне забезпечення - 21,8тис грн..
-

3.5. Грошові кошти та еквіваленти грошових коштів